

Л.О. Чуйко, канд. техн. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

С.В. Сорокіна, канд. техн. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

В.О. Акмен, ст. викл. (ХДУХТ, Харків)

СТАЛІСТЬ ПОЄДНАННЯ ОСВІТНЬОЇ ТА ВИРОБНИЧОЇ СФЕР ДІЯЛЬНОСТІ

Освіта на сьогодні стоїть перед необхідністю глибоких всеосяжних змін, що відображають нову парадигму наукової картини світу і глобальну соціокультурну трансформацію, що переживає сучасне суспільство, до становлення постіндустріальної цивілізації.

Закономірно, що проблеми освіти завжди займали найважливіше місце в діяльності будь-якої держави: саме освіта є одним з основоположних засобів відтворення і розвитку культури суспільства і людини, духовного, інтелектуального і професійного потенціалів соціуму. Останнім часом, що позначений перехідним періодом у розвитку суспільства, тематика освіти, через цілий ряд об'єктивних і суб'єктивних умов, висувалася в центр суспільних ідей і дискусій, в яких беруть участь практично всі шари і групи населення, представники науки різних країн, всіх гілок і рівнів законодавчої і виконавчої влад.

Необхідність осмислення реальних проблем освіти в сучасних умовах стає все більш актуальною і значущою. Це обумовлюється не тільки причинами соціально-економічного порядку, а значною мірою зміною парадигм суспільного розвитку, зокрема зміною ціннісного контексту у формуванні культури. Все це, безумовно, відображається на стані і перспективах розвитку освіти як найважливішої частини соціальної сфери, одного з рушіїв поступальної ходи від освіти до виробничої сфери.

При цьому, значущість внеску вищої школи в реформування сфери виробництва підтверджується світовим досвідом. Він показує, що всі країни, що успішно подолали перехід до сучасних ринкових відносин, розглядали сферу вищої освіти як пріоритетну і виходили з цього в своїй інвестиційній політиці. Політичною елітою в цих країнах був сформований своєрідний культ освіти, що підтримувався регулярними зустрічами глав держав з кращими студентами, аспірантами, викладачами і уявленням їх перед громадськістю як «інтелектуальної цінності країни».

Інша суспільна і культурна ситуація по-новому поставила ряд проблем сучасного наукового знання, серед яких на перше місце висувається проблема дослідження освіти в контексті загальнокультурного розвитку і взаємодії людини і суспільства на користь цілісного формування не тільки особистості як такої, а і кваліфікованого, добросовісного

працівника, фахівця в своїй сфері діяльності. В цілому можна говорити, що в даний час назріла необхідність негайної і якісної модернізації всієї системи освіти, створення умов для здорової конкуренції у сфері освіти.

Інтенсивне зростання об'єму науково-технічної інформації, який подвоївся за останні 7-10 років, швидка зміна технологій і пріоритетне впровадження наукоємких технологій – ці чинники обумовлюють необхідність наявності у фахівців здібностей швидко освоювати нові технології, навиків самоосвіти і обов'язкового залучення їх в систему безперервної освіти і підвищення кваліфікації. Це обумовлює необхідність осмислити специфічні особливості систем освіти, що вже склалися у вищих учбових закладах, виявити основні тенденції їх реформування, дати оцінку сучасної освітньої ситуації в конкретному ВУЗі, обґрунтувати прогностику довготривалих перспективних програм розвитку освіти.

Сьогодні в розвинених країнах близько 60% працездатних людей зайнято розумовою працею у сфері інформації і послуг і лише 15-25% – у виробничій сфері. Цей чинник зумовлює необхідність форсованого розвитку університетського сектора вищої школи, де в даний час концентрується підготовка наукової і управлінської еліти суспільства, тоді як підготовка фахівців, здатних працювати у виробництві, починається, переважно, здійснюватися закладами не університетського сектора, найчастіше протягом практичної підготовки на підприємствах.

Проаналізувавши сучасні тенденції розвитку систем утворення провідних західних країн, нами так само зроблений висновок про те, що кожна з цих країн володіє певними традиціями, що склалися, у області освіти, які пов'язані з особливостями їх соціально-економічного розвитку, історичними і національними умовами. Але в той же час вони володіють і певною схожістю проблем реформування школи, пов'язаних з модернізацією змісту освіти і планомірному розвитку зв'язків з виробничими підприємствами, де студенти можуть проявляти свій творчий потенціал і в здоровій конкурентній боротьбі зробити першу спробу пов'язати набуті знання з конкретною ситуацією на виробництві і проявити свої навички як керівника. Це сприяє об'єднанню зусиль всієї сфери освітнього процесу для вирішення проблеми ефективного інноваційного розвитку і умілого творчого з'єднання сфери освіти і виробничої сфери.

Отже, можна сказати, що тільки порівняльний аналіз різних систем утворення і виявлення конкретних підходів до змісту освіти дають можливість виділити передумови і тенденції формування єдиного освітньо-виробничого простору.